

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výše trestu jako jediný důvod vazby útěkové

Vazba a vazební řízení je jeden z institutů trestního práva, který vyvolává opakovaně, jak v laické veřejnosti, tak mezi odborníky, poměrně intenzivní diskuzi vždy v souvislosti s tím či oním medializovaným případem. Rozhodnutí ve věcech vazebního stíhání se poměrně často stávají součástí přezkumu nejvyšších soudních instancí. Právě proto i autor tohoto článku vnímal judikaturu v této oblasti jako poměrně hojnou a ustálenou. Nicméně i soudní judikatuře nelze upřít jistý vývoj a tendence, které se mohou v čase měnit ať již v souvislosti se změnou právní úpravy či dalšími okolnostmi. Nelze však zaměňovat ojedinělé soudní rozhodnutí byť Nejvyššího či Ústavního soudu za změnu trendu.

V této souvislosti poměrně bouřlivou reakci, jak mezi laickou, tak odbornou veřejností, vyvolalo rozhodnutí Ústavního soudu **I.ÚS 2208/13 ze dne 11.12.2013** v jedné velmi medializované kauze, týkající se vazby útěkové, tedy vazebního důvodu dle § 67 písm. a) tr. řádu **související s délkou trestu, který obviněnému reálně hrozí**. Podívejme se na předmětné rozhodnutí prostřednictvím dosavadní judikatury, právní teorie jakož i praxe, zasadme toto rozhodnutí do souvislosti a poté můžeme dospět k relevantním závěrům, tedy nakolik je předmětné rozhodnutí změnou trendu rozhodovací činnosti v této oblasti, a nakolik se jedná o ojedinělé rozhodnutí, které vybočuje z dosavadní judikatury.

Institut vazby

Vazbu, případně vazební řízení je možné definovat jako institut trestního řízení, s jehož použitím je obviněný na základě rozhodnutí oprávněného orgánu dočasně zbaven osobní svobody, aby mu bylo zabráněno vyhýbat se trestnímu stíhání nebo trestu tím, že by uprchl nebo se skrýval, mařit nebo ztěžovat objasnění věci nepřipustným působením na prameny důkazů nebo pokračovat v trestné činnosti.[1] **Obsahem vazby**, jak vyplývá z rozhodování Ústavního soudu,[2] je vymezení ústavně akceptovatelných důvodů omezení osobní svobody obviněného, resp. obžalovaného, s cílem znemožnit zmaření nebo ztížení dosažení účelu trestního řízení. Vazba představuje tudíž nezbytné omezení osobní svobody, u kterého platí presumpce neviny, omezení, jež umožňuje orgánům činným v trestním řízení uskutečnění a ukončení tohoto řízení. Vazba je **zásahem do osobní svobody člověka**, tedy do základního práva každého člověka, které je chráněno v čl. 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Dle tohoto ustanovení se zaručuje každému osobní svoboda. Dle čl. 8 odst. 2 zmíněného ustanovení nesmí být nikdo stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Zbavením svobody ve smyslu je nutné pojímat i omezení osobní svobody. Vzetí do vazby je nutné pojímat nikoli jako zbavení osobní svobody[3], ale právě jako omezení osobní svobody, jehož účel je zajišťovací nikoli sankční. Dle čl. 8 odst. 5 Listiny základních práv a svobod nikdo nesmí být vzat do vazby, leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu. Obdobně je možné poukázat, s ohledem na ustanovení čl. 10 Ústavy ČR[4] na mezinárodní dokumenty, kdy z čl. 5 odst. 1 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod[5], má každý právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody, kromě případů, kdy se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem, přičemž jednou z uvedených výjimek je zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby za účelem předvedení před příslušný soudní orgán pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu nebo jsou-li oprávněné důvody k domněnce, že je nutné zabránit ve spáchání trestného činu nebo útěku po jeho spáchání. Předmětná ustanovení jsou poté rozvedena v § 67 a násl. zákona č. [141/1961](#) Sb., trestním řízením soudním (trestní řád), která

vymezuje účel legitimního omezení osobní svobody. Obsahem právního institutu vazby je vymezení ústavně akceptovatelných důvodů omezení osobní svobody obviněného s cílem znemožnit zmaření nebo ztížení dosažení účelu trestního řízení.[6] Vazba dle názoru Ústavního soudu představuje nezbytné omezení osobní svobody, u něhož rovněž platí princip presumpce nevinny, omezení, jež umožňuje orgánům činným v trestním řízení uskutečnění a ukončení tohoto řízení (**nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 271/96**).

Vazba je **institutem toliko fakultativním** a nikoli obligatorním, což znamená, že i pokud jsou splněny všechny podmínky vazby a existuje i konkrétní vazební důvod, pak vzetí do vazby je toliko jedna z možností. V případě vazebního řízení je nutné vždy uplatnit **zásadu zdrženlivosti**, která spočívá v takovém postupu orgánů činných v trestním řízení, který co nejméně zasahuje do základních práv a svobod občanů, což je výrazem humanizace trestního řízení a úcty k lidským právům a svobodám (§ 2 odst. 4 tr. řádu).

K vzetí obviněného do vazby je nutné splnit několik **obecných podmínek**, které vyplývají se znění ust. § 67 a § 68 tr. řádu a je možné je vymezit takto:

- 1. Podmínka zahájeného trestní stíhání (§ 68 odst. 1 tr. řádu).
- 2. Existence jednoho či více vazebních důvodů (§ 67 tr. řádu).
- 3. Existence skutečností nasvědčujících tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný (§ 67 tr. řádu).
- 4. Existence skutečností, kdy s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením (§ 67 tr. řádu).
- 5. Neexistence okolností vylučující vzetí do vazby (§ 68 odst. 2-4 tr. řádu).

Nicméně jak bylo již uvedeno výše autor se v tomto článku nebude zabývat ostatními podmínkami vazebního stíhání ani všemi vazebními důvody, ale toliko vazebním důvodem vazby útěkové dle § 67 písm. a) tr. řádu.

Vazební důvod vazby útěkové dle § 67 písm. a) tr. řádu

Vazební důvod dle § 67a) tr. řádu, důvod **vazby „útěkové“** spočívá v tom, že, z jednání obviněného nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá obava, že obviněný uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stále bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest. Předmětný důvod je vymezen alternativně, kdy spočívá důvodná obava v tom, že obviněný, aby se vyhnul trestnímu stíhání nebo trestu:

- uprchne,
- nebo se bude skrývat.

Příčemž důvodnost této obavy musí být založena jeho jednáním nebo dalšími konkrétními skutečnostmi, jejichž demonstrativní výčet zahrnuje skutkové podstaty:

- nemožnosti zjištění jeho totožnosti,
- neexistenci jeho stálého bydliště
- hrozbu vysokého trestu.

Hrozba vysokým trestem v dosavadní judikatuře

Ustanovení § 67 písm. a) tr. řádu, nestanoví, jak vysoký by měl trest být, aby u obviněného vyvolal obavu, která by sama o sobě mohla vést k tomu, že by se začal skrývat nebo by uprchl. Dle názoru

autora je výměra hrozby vysokým trestem, která by vedla obviněného k tomu, aby uprchl nebo se skrýval, individuální a souvisí s řadou faktorů (věkem, sociálním postavením, rodinným zázemím, povahou obviněného atd.). Zcela zásadní se však jeví posuzování výše hrozícího trestu nikoli skrze trestní sazbu, či horní hranici trestní sazby, ale skrze reálně hrozící výši trestu, při zohlednění všech relevantních informací, které má soudce při vzetí do vazby k dispozici.

Poměrně podrobně se otázkou konkretizace „vysokého trestu“ jehož hrozba by sama o sobě mohla vést k tomu, že by se obviněný skrýval či by uprchl, zabývaly i Nejvyšší a Ústavní soud. Jak vyplývá z ustálené judikatury nejvyššího soudu při posuzování vazebního důvodu podle § 67 písm. a) trestního řádu je pak třeba výši hrozícího trestu posuzovat se zřetelem k okolnostem konkrétního případu a uvažovat jen o takové výši trestu, která reálně hrozí, útěkovou vazbu tak nelze mechanicky odůvodnit jen odkazem na horní hranici sazby, jak je stanovena ve zvláštní části trestního zákona.[7] Ústavní soud poté doplnil rozhodnutím **I. ÚS 432/01**, kdy konstatuje, že je nezbytně nutné uvážit nejen předpokládanou výši trestu, ale i to, zda takto stanovená výše trestu odůvodňuje obavu, že konkrétní obviněný uprchne nebo se bude skrývat. Zcela jednoznačně a určitě poté stanovil výši trestu, jenž by sama o sobě mohla vést k tomu, že by obviněný uprchl nebo se skrýval Ústavní soud v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 566/03, kdy interpretoval výklad zákonné podmínky "hrozby" vysokým trestem ve smyslu konkretizace a individualizace trestněprávní kvalifikace skutku ve vztahu k obviněnému, a to na základě zjištění konkrétních skutečností, opodstatňujících důvodnost trestního stíhání. Hrozbou vysokým trestem lze proto dle Ústavního soudu odůvodnit uložení tzv. útěkové vazby toliko v těch případech, kdy na základě zjištěných skutečností opodstatňujících důvodnost podezření ze spáchání zvláště závažného trestného činu ***lze předpokládat uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně kolem osmi let***. Obdobně poté Ústavní soud rozhodl ve věci **ÚS 48/2004-n**.

Je tedy možné z dosavadní judikatury učinit závěr, že bude nutné v případě, že soud zvažuje vazební důvod dle § 67 písm. a) tr. řádu, a to právě s odkazem na hrozbu vysokým trestem, ***zkoumat jaká reálná výše trestu obviněnému hrozí, zda tato reálná výše trestu odůvodňuje obavu, že se obviněný bude trestnímu řízení vyhýbat nebo se skrývat, kdy tato reálná výše tresty by při měla činit nejméně osm let***. Samozřejmě tento závěr nelze pojímat jako dogma, kdy mohou existovat výjimky. Vždy bude záležet na ***individualizaci a konkretizaci***, nicméně pokud půjde o trestní stíhání pro zvláště závažný trestný čin, kde je obviněný reálně ohrožen nepodmíněným trestem odnětí svobody ve výměře nejméně 8 let, pak půjde o ne příliš častá jev.[8]

Přezkum vazebního rozhodnutí Ústavním soudem

Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy) zásadně není oprávněn zasahovat do rozhodovací činnosti obecných soudů. Ústavní soud není soudem nadřízeným obecným soudům, nevykonává nad nimi dohled či dozor. Pravomoc Ústavního soudu je založena výlučně k přezkumu rozhodnutí z hlediska dodržení ústavněprávních principů, tj. zda v řízení nebyly dotčeny ústavně chráněná práva a svobody jeho účastníka, zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy a zda je lze jako celek pokládat za spravedlivé.

Ve vztahu k vazebním řízením Ústavní soud opakovaně konstatoval, že jsou to především obecné soudy, které se znalostí konkrétní trestní věci, stadia, ve kterém se nachází, a vůbec na základě znalosti všech okolností a souvislostí případu musí posoudit, zda existují či trvají vazební důvody. Vzhledem ke svému postavení se Ústavní soud v zásadě nezabývá přehodnocováním existence či neexistence vazebních důvodů. Do rozhodnutí obecných soudů se cítí oprávněn zasáhnout zpravidla jen tehdy, není-li rozhodnutí obecného soudu o vazbě podloženo zákonným důvodem (čl. 8 Listiny) buď vůbec, nebo jsou-li tvrzené a nedostatečně zjištěné důvody vazby v extrémním rozporu s kautelami plynoucími z ústavního pořádku České republiky.[9]

Ústavní nález I. ÚS 2208/13 ze dne 11.12.2013

V předmětné věci je vedeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání pokračujícího zločinu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1, odst. 4 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. O vazbě stěžovatele bylo opakovaně rozhodováno v přípravném řízení i v řízení před soudem. Během trvání vazby nebylo vyhověno ústavním stížnostem, kterými stěžovatel proti trvání vazby brojil. V současné době již bylo zahájeno hlavní líčení.

Ústavní soud v této konkrétní věci nejprve navázal an rozhodovací praxi, když poukázal na výše citovaný nálezu sp. zn. III. ÚS 566/03 ze dne 1. 4. 2004 (N 48/33 SbNU 3) dle kterého, hrozba vysokým trestem sama o sobě zakládá důvodnost obavy před vyhýbáním se trestního stíhání a tím naplnění důvodnosti vazby podle § 67 písm. a) trestního řádu. Musí se však jednoznačně jednat o konkrétní hrozbu vysokého trestu, tedy hrozbu podloženou jedinečnými specifickými okolnostmi spáchaného skutku ve spojení s dalšími aspekty dané trestní věci, a to v rámci rozpětí trestní sazby stanovené trestním zákonem. Typová (toliko objektivní) hrozba vysokého trestu sama o sobě bez dalšího pro naplnění citovaného vazebního důvodu není dostačující. Ústavní soud nezpochybnil doposud aplikovaný postulát právní jistoty a předvídatelnosti práva kdy připustil, že "hrozbou vysokým trestem" lze odůvodnit uložení tzv. útěkové vazby toliko v těch případech, kdy na základě zjištěných skutečností opodstatňujících důvodnost podezření ze spáchání zvláště závažného trestného činu lze předpokládat uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně kolem osmi let.

Současně však zdůraznil, že závěry citovaného nálezu nemohou být vazebními soudy vnímány jako "**bianko šek**", do kterého stačí vepsat odhad možného budoucího trestu za konkrétní stíhanou věc ve výši nejméně osm let odnětí svobody, a na jeho základě pak odůvodnit vzetí do vazby nebo následné ponechání ve vazbě. Soud tedy musí zvážit případné námitky obviněného, který má právo prokazovat za těchto okolností existenci konkrétních skutečností (silných důvodů), jež důvodnou obavu z následků uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu eliminují, a vylučují tak aplikaci předmětného vazebního důvodu. Může jimi být zejména míra celkové uspořádanosti životních poměrů obviněného, mobilita daná jeho zdravotním stavem, rozsah jeho místně založených citových a prozatím (nejen hmotně) řádně a především dlouhodobě plněných zaopatřovacích vazeb, rámec jím dosud sdíleného společensky konformního jednání ve spojení s možnými zárukami ze strany jiných subjektů apod. To vše musí být přirozeně nahlíženo ve vzájemných souvislostech se zřetelem na konkrétní okolnosti případu. Potud bychom mohli konstatovat, že odůvodnění předmětného rozhodnutí je v souladu s výše uvedeným a konstantní judikaturou, kdy pouze poukazuje na zvýšenou pečlivost, kterou mají obecné soudy vazebnímu řízení a posuzování vazebních důvodů věnovat.

Poněkud novým prvkem, který vnáší předmětné rozhodnutí do judikatury k tomuto vazebnímu důvodu je **posuzování důvodnosti dalšího trvání vazby v návaznosti na plynutí času**. Ústavní soud zde vyslovil myšlenku, že **skutečností zakládající důvodnost vazby v počáteční fázi trestního stíhání mohou během trvání vazby ztrácet na významu** či přesvědčivosti a pro ospravedlnění dalšího trvání zbavení osobní svobody obviněného ve vazbě už nemusí postačovat. Již v rozhodnutí o předchozí ústavní stížnosti stěžovatele Ústavní soud uvedl, že obecně platí, že dlouhodobost trvání vazby snižuje s postupem času konkrétní relevanci jejího skutkového základu.[10]

Tento nový pohled na vazební důvod vazby útěkové se opírá o judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Konkrétně zmiňuje, že soud považuje závažnost hrozícího trestu za dostatečný důvod pro vazbu pouze na omezenou dobu a po uplynutí určitého času ji vnímá pouze jako jeden z argumentů, kterými je možné podepřít hrozbu útěku v případě propuštění z vazby na svobodu.[11] Hrozba vysokého trestu je nepochybně velmi relevantním faktorem pro hodnocení rizika útěku obviněného, sama o sobě však nemůže ospravedlnit dlouhotrvající vazbu (viz rozsudek ve věci Tomasi proti Francii ze dne 27. 8. 1992 č. 12850/87, § 89; rozsudek ve věci Ilijkov proti Bulharsku ze dne 26. 7. 2001 č. 33977/96, § 80-81; či rozsudek ve věci Kondratyev proti Rusku ze dne 9. 7. 2009 č. 2450/04, § 52). Současně poukazuje na skutečnost, že pro posouzení rizika útěku musí být hrozba

vysokého trestu hodnocena spolu s dalšími relevantními faktory, jako jsou charakter a morálka obviněného, jeho majetek a kontakty v zahraničí. Kromě toho je důvodnost délky trvání vazby obecně nutno posoudit nejen na základě relevance a dostatečnosti vazebních důvodů, ale taktéž je třeba zohlednit další kritérium spočívající v tom, zda orgány činné v trestním řízení postupují ve vazební věci se zvýšenou pečlivostí (Van Dijk, P. et al. (eds.) *Theory and Practice of the European Convention on Human Rights*. 4th ed. Antwerpen-Oxford: Intersentia, 2006, s. 493-494, a tam citovaná judikatura ESLP).

Současně Ústavní soud poukázal na povinnost orgánů činných v trestním řízení postupovat ve vazebních věcech s největším urychlením. Mezi základní zásady českého trestního procesu patří i požadavek, aby se vazební věci projednávaly s největším urychlením (§ 2 odst. 4 trestního řádu). Vazba je zajišťovací institut, který se smí užit za přísně stanovených podmínek, subsidiárně a jenom po nezbytnou dobu. Nejeví se tak jako vhodné ponechávat obviněného dlouhodobě ve vazbě, dokud není prošetřena veškerá jeho rozsáhlá trestná činnost. Skutek, pro který je obviněný stíhán vazebně, má být objasněn bez zbytečných průtahů, byť by tyto průtahy měly základ v prověřování dalších trestně relevantních skutečností, a orgány činné v trestním řízení mají vyvinout veškeré úsilí, aby došlo k meritornímu rozhodnutí v co nejkratším čase. Ústavní soud k tomuto podotkl, že na rozdíl od výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, jehož legitimita je založena na pravomocném odsuzujícím rozsudku nezávislého a nestranného soudu, se nad legitimitou vazby vždy vznáší příslovečný Damoklův meč. I vazba, která byla uložena způsobem zcela souladným se zákonem, se totiž může posléze ukázat nespravedlivou, zejména je-li nakonec konstatováno, že se skutek nestal, nebo se neprokáže, že jej spáchal obviněný. Vazba, byť je pouze a výhradně institutem zajišťovacím, představuje pro obviněného obdobný, ne-li větší, zásah do osobní svobody jako výkon trestu odnětí svobody. Už jen s ohledem na princip presumpce neviny by měly orgány činné v trestním řízení vést trestní řízení tak, aby mohla být vina obviněnému spolehlivě prokázána bez zdržování a průtahů a aby v případech, kde je zákonným a přiměřeným trestem nepodmíněné odnětí svobody, byl tento trest uložen jako legitimní a nezpochybnitelný následek spáchané trestné činnosti a satisfakce pro ostatní členy společnosti.

Ústavní soud v tomto případě **dospěl tedy k závěru**, že při posuzování a přezkoumávání existence vazebních důvodů je tak povinností obecných soudů vzít v úvahu délku trvání vazby s ohledem na specifika konkrétního trestního řízení. Riziko uprchnutí nebo skrývání se obviněného za účelem vyhnutí se trestnímu stíhání nebo trestu po případném propuštění z vazby na svobodu nemůže být v případě dlouhotrvající vazby založeno výlučně na skutečnosti, že obviněnému hrozí vysoký trest. Delší trvání vazby musí být ospravedlněno dalšími závažnými konkrétními důvody, které vylučují nahrazení vazby jiným opatřením podle trestního řádu. Současně Ústavní soud poukazuje, že v situaci, kdy po delší době intenzivního vyšetřování trestné činnosti osoby vazebně stíhané orgány činné v trestním řízení nejsou schopny nebo opomenou hlouběji prověřit poznatky zavádající důvodnost rizika útěku mající původ v době před trestním stíháním a postačující pro vzetí do vazby v počáteční fázi trestního stíhání, musí vazební i stížnostní soud věnovat zvýšenou pozornost tomu, jestli tyto poznatky obstojí i po uplynutí delšího času, během kterého je obviněný ve vazbě.

Srovnání předmětného rozhodnutí s dosavadní praxí

Pokud se tedy budeme předmětným rozhodnutím Ústavního soudu hlouběji zabývat pak nemůžeme dospět k závěru, že by se jednalo o změnu trendu v rozhodovací činnosti Ústavního soudu v případě vazby útekové dle § 67 písm. a) tr. řádu. Naopak předmětné rozhodnutí navázalo na dosavadní konstantní judikaturu, kterou s ohledem na specifčnost případu rozšiřuje o další faktor pro posouzení dalšího trvání vazby při výše uvedeném vazebním důvodu a to **faktor plynutí času**. V žádném případě z předmětného rozhodnutí nelze vyčíst, že by Ústavní soud rozhodl jinak, než v případech citovaných rozhodnutí **III. ÚS 566/03**, a **ÚS 48/2004-n**. V této souvislosti poté Ústavní soud **nezpochybnil závěr, že hrozbou vysokým trestem lze odůvodnit uložení tzv. útekové vazby**

toliko v těch případech, kdy na základě zjištěných skutečností opodstatňujících důvodnost podezření ze spáchání zvláště závažného trestného činu lze **předpokládat uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně kolem osmi let.**

Skutečnosti, na které předmětný nálezn poukazuje, jsou obecně známé, a to nutnost ze strany orgánu činných v trestním řízení ve vazebních věcech postupovat s největším urychlením, skutečnost, že hrozba vysokým trestem musí být podložena jedinečnými specifickými okolnostmi spáchaného skutku ve spojení s dalšími aspekty dané trestní věci, a to v rámci rozpětí trestní sazby stanovené trestním zákonem.[12] Jako novinkou, i když ne nijak revoluční, lze tedy vnímat posouzení důvodnosti dalšího trvání vazby při existenci vazebního důvodu dle § 67 písm. c) tr. řádu s ohledem plynutí času. Je tedy nutné na skutečnosti zjištěné v průběhu trestního řízení nahlížet touto optikou, kdy konkrétní skutečnosti zakládající důvodnost vazby v počáteční fázi trestního stíhání mohou během trvání vazby ztrácet na významu či přesvědčivosti a pro ospravedlnění dalšího trvání zbavení osobní svobody obviněného ve vazbě už nemusí postačovat. Obecně tedy platí, že dlouhodobost trvání vazby snižuje s postupem času konkrétní relevanci jejího skutkového základu.[13]

Je tedy možné uzavřít, že nálezn Ústavního sp. zn.: I.ÚS 2208/13 ze dne 11.12.2013 žádnou revoluční změnu do rozhodování o existenci vazebního důvodu vazby útěkové dle § 67 písm. a) tr. řádu nevnáší, jde jen o rozvinutí dosavadních tezí Ústavním soudem presentovaných, doplněných o zohlednění faktoru plynutí času při rozhodování o prodloužení vazby z tohoto vazebního důvodu, který jen navazuje na obecnou zásadu trestního práva procesního a to požadavek, aby se vazební věci projednávaly s největším urychlením (§ 2 odst. 4 trestního řádu).

JUDr. Roman Vicherek,
soudce Okresního soudu v Ostravě

[1] Růžička, M., Zedulová, J. Zadržení a vazba v českém trestním procesu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 369.

[2] Nález ÚS 46/1993-94-n. a ÚS 24/1997-n, ÚS 156/1999-n., ÚS 12/2002-u.

[3] To by se již jednalo o formu nepodmíněného trestu odnětí svobody.

[4] Čl. 10 Ústavy ČR

[5] Publikované pod č. [209/1992](#) Sb.

[6] Mgr. Jana Boučková, JUDr. Kamil Šebesta, MBA, Usnesení o vzetí do vazby ve světle stávající judikatury (část druhá), eLaw - právní portál

[7] Nejvyššího soudu (viz př. 7 To 251/93)

[8] Je na místě zmínit i částečně odlišné stanovisko Ústavního soudu, které dal ve svém rozhodnutí ÚS 8/2002-n. najevo, že samotná hrozba vysokého trestu není konkrétní skutečností zakládající obavu z jednání podle § 67 písm. a) tr. řádu. Pokud by tomu tak skutečně bylo - což však tr. řád nepřipouští - muselo by - dovedeno ad absurdum - platit, že v jakémkoli případě hrozby vysokého trestu by u obviněného byla dána existence útěkového vazebního důvodu, a to bez nutnosti dalšího podrobnějšího zkoumání.

[9] III. ÚS 18/96, IV. ÚS 137/2000, III. ÚS 121/02, I. ÚS 585/02, III. ÚS 1926/10;

[10] III. ÚS 1242/13 ze dne 16. 5. 2013

[11] Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 515

[12] Autor si není jistý, zda je šťastné trvat na tom, že není nutné prověřit veškerou byť rozsáhlou trestnou činnost pachatele, ale s ohledem na urychlení vazebního stíhání objasnit pouze některý skutek. A to, i když budeme souhlasit s argumentací, že omezení obviněného vazbou, při zohlednění presumpce nevin, není možné klást na roveň situaci, kdy byl obviněný shledán vinným soudem. Nicméně tuto skutečnost Ústavní soud ve svém nálezu ani dále nerozvádí.

[13] Krom výše uvedené autor upozorňuje, že se jedná o rozhodnutí jednoho senátu Ústavního soudu, kdy se nejedná o rozhodnutí jednohlasné, jelikož předsedkyně předmětného senátu připojila odlišné stanovisko.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)